

Utvärdering elcykelkampanj

Bilder från kampanjens informationsmaterial

Bakgrund om kampanjen

Prova-på-kampanjen är en del av Rena resans aktiviteter och är en riktad platsspecifik kampanj som enligt beslutet för projektet beskrivs på detta sätt:

Riktade platsspecifika kampanjer på arbetsplatser eller geografiska platser. Aktiviteten kan innehålla tävlingsmoment, prova på-moment, eller olika sorters testcyklare. Genom en anpassning efter plats kan vi skraddarsy snävare kampanjer. Att jobba riktat väcker uppmärksamhet både där kampanjen sker men också i vidare kretsar.

Planeringen och genomförandet har genomförts av projektgruppen för Rena resan Sörmland som består av en projektledare och två kommunrepresentanter, en från Flen och en från Eskilstuna. En upphandling för att hyra cyklar genomfördes under 2020 tillsammans med Inköp på Region Sörmland.

Planeringen startades under våren 2020 och har i stor del skett digital på grund av pandemin. Under planeringen valdes två arbetsplatser att arbeta specifikt med, de två arbetsplatserna var två skolor. Kommunerna som varit med i projektet ville rikta arbetet mot skolor då det där idag ofta upplevs som en osäker trafikmiljö och fler bör kunna ta cykeln. Målgruppen blev de anställda på skolorna då det var en tydlig målgrupp att kunna arbeta med. Förhoppningen var även att om de anställda föregår med gott exempel kan beteendet spridas till fler så som vårdnadshavarna med elever på skolorna. De tre sista testperioderna var även öppna för vårdnadshavarna att söka till. Under mars 2021, innan testkampanjens start, gjordes en resvaneundersökning på skolorna för att ta reda på hur resandet såg ut hos personalen. Denna följdes sedan upp under 2022 för att se om kampanjen hade någon effekt på resandet.

Totalt fanns det 10 cyklar uppdelade på två skolor. Testperioderna var 30 dagar långa. Ambitionen var att 60 deltagare skulle testa på under sex testperioder men på grund av ett något lågt deltagande och att testperioderna endast blev fem till antalet fick totalt 48 stycken möjlighet att prova elcykel under kampanjen. Vid utlåningen av cyklarna fick testresenärerna skriva under ett avtal som syns i Bilaga 1.

Totalt hade kampanjen fem testperioder, två under sensvåren 2021 och tre under hösten 2021. Tanken var att ha fyra perioder under hösten men då sista perioden var så sent på året valde projektgruppen att förlänga den sista perioden istället. Detta då cyklarna ej hade vinterdäck och därmed ge chansen att ha fler dagar att kunna testa på om någon av testdagarna hade för dåligt väder.

För att förankra kampanjen och underlätta informationsspridningen fanns det två kontaktpersoner från vardera skolor, två rektorer och två ytterligare anställda. Dessa hjälpte projektgruppen att forma kampanjen mot skolorna samt att sprida informationen. Informationen spreds med hjälp av så kallade flyers som både trycktes upp men som även spreds digitalt. Rektorererna berättade även om kampanjen vid arbetsplatsträffar.

Resultatet av kampanjen spreds sedan via ett pressmeddelande till lokala medier (se pressmeddelandet i Bilaga 2).

Utvärdering

Utvärderingen av kampanjen är uppdelad i tre delar: en utifrån anmälningenkäten, en utifrån resvaneundersökningen som gjorde inför testperioden av de utvalda testresenärerna och en utifrån uppföljningsenkäten som gjordes efter avslutad testperiod. Alla tabeller med svar från enkäterna finns med i Bilaga 3 men några av tabellerna presenteras löpande i texten. I detta avsnitt finns även beräkningar för de klimatvinster som kampanjen kan räkna med.

Anmälan till kampanj

I denna del presenteras statistik från anmälningenkäten för kampanjen. Totalt har 79 stycken svarat.

Fördelningen mellan de två skolorna som var med i kampanjen var hyfsad jämlik där Gökstensskolan i Torshälla hade något fler anmälda än Stenhammarskolan i Flen. Totalt anmälde 79 stycken sig till kampanjen varav Gökstensskolan hade 44 anmälda och Stenhammarskolan 35 anmälda. En stor andel anmälda var kvinnor, 72,2 %, och de allra flesta, 30 %, som anmälde sig var i ålder 41–45 år. Störst andel var bilister, 78,5 %, vilket var ett kriterium för att bli uttagen men även några cyklister, fotgängare och kollektivtrafikanter ansökte även om att få vara med.

Tabell 1 Andelen kvinnor och män av de anmälda

Kön	Antal	Procent
Kvinna	57	72,2%
Man	22	27,8%
Totalsumma	79	

Tabell 2 Antal och andel av de anmälda uppdelat i ålder

Ålder	Antal	Procent
26-30	4	5%
31-35	4	5%
36-40	8	10%
41-45	24	30%

Rena Resan

46-50	12	15%	61-65	5	6%
51-55	10	13%	Summa	79	
56-60	12	15%			

Införenkät

I denna del presenteras statistik från enkäten som skickades ut inför testperioden till alla de som blivit uttagna till att bli testcyklister. Totalt har 48 stycken svarat.

Den största andelen åker bil, över 80 %, både under sommar- och vinterhalvåret, några testcyklister uppger att de går, cyklar eller åker kollektivtrafik trots att bil som huvudfärdssätt varit ett krav. Resultatet borde alltså ha varit att 100 % åker bil men några icke-bilister kom, trots kravet, med i urvalet för kampanjen. En anledning är att de uppgett i anmälan att de åker bil och sedan har det visat sig att det varit fel. En annan anledning är det bitvis har varit svårt att få ihop testcyklister och därför valde projektgruppen att välja ut några cyklister för att inte låta cyklarna stå under testperioderna. Medelvärdet för hur långt testresenärerna har till arbetsplatsen är 6 km och medianvärdet är 4 km. En stor majoritet, 85,4 %, av testresenärerna har inte testat elcykel innan kampanjen.

31,3 % uppger att de handlar på vägen till/från hemmet, 16,7 % uppger att de hämtar och lämnar barn på vägen, några enstaka uppger att de tränar, åker till en fritidsaktivitet på vägen. Majoriteten, 45, %, har inte lämnat något svar.

Tabell 3 Fördelning över hur långt testresenärerna har till arbetet

Hur långt har du det till arbetsplatsen enkel väg?	Antal
Inget svar	3
1	3
2	6
3	8
4	8
6	2
7	4
8	2
9	3
10	3
13	1
15	5
Totalsumma	48

Fördelning av testresenärerna

Fördelningen av män och kvinnor är liknande som vid anmälningen, något fler män denna gång då vi försökte få en jämn fördelning. Även åldersfördelningen är liknande som vid

Rena Resan

anmälningen, de flesta testresenärerna är mellan 41-50 år. Fördelning mellan ålder och kön finns bifogat i bilagan.

Tabell 4 Fördelning av kön

Könsfördelning	Antal	Procent
Inget svar	1	2%
Kvinna	33	69%
Man	14	29%
Totalsumma	48	

Tabell 5 Fördelning av ålder

Åldersfördelning	Antal
25-30	3
31-40	9
41-50	21
51-60	13
61 eller äldre	2
Totalsumma	48

Information om kampanjen

På frågan "hur gick du information om kampanjen" har den största andelen uppgett att de fått reda på kampanjen via mejlutskick, nästan 50 % uppger detta som svar. 25 % uppger att de fått reda på det från sin chef, 16,7 % från en kollega och 20 % uppger annat som svar. Ingen av de svarande anger att de fått informationen från en fysisk flyer.

Efterenkät

I denna del presenteras statistik från enkäten som skickades ut efter att testperioden var genomförd.

Enkätens första fråga var hur testdeltagen reser i nuläget. Frågan är väldigt öppen ställd och det är svårt att veta om de menar exakt den dag de svarade eller om det är hur de tänkt att resa i nuläget. 17 % av testresenärerna uppger att de i nuläget cyklar eller går till arbetsplatsen. Det går att tolka som att de som svarat detta redan cyklade eller gick innan testperioden då totalt 23 %, eller 11 stycken, svarade i införenkäten att de cyklade eller gick till arbetsplatsen. Det är även svårt att avgöra om vilka som svarade i slutenkäten. Totalt svarade 48 stycken inför och 40 stycken efter.

Tabell 6 Fördelning över hur resandet ser ut i nuläget

Hur reser du i nuläget?	Antal	Procent
Bil, ensam	33	82,5%
Cykel	6	15,0%
Gång	1	2,5%
Totalsumma	40	

Ingen uppger att "nej, det var inget för mig" på frågan om de kommer att fortsätta cykla. 57,5% svarar att de inte kommer fortsätta i nuläget men funderar på det. 42,5 % uppger att de kommer att fortsätta cykla till jobbet, antingen med elcykel eller med sin vanliga cykel. I

Rena Resan

denna siffra är dock de som redan cyklade eller gick till arbetsplatsen innan testperioden inräknade.

Tabell 7 Fördelning över det fortsatta cyklandet

Kommer du att fortsätta cykla till jobbet?	Antal	Procent
Inte i nuläget men jag funderar på det	23	57,5%
Ja, jag har eller kommer införskaffa mig en elcykel	7	17,5%
Ja, men med min vanliga cykel	10	25,0%
Totalsumma	40	

I och med att det finns en osäkerhet i vilka som svarat i efterenkäten, om de var bilister innan eller inte kommer vi klimatberäkningen att räkna på att det är 42,5 % som fortsätter att cykla och räkna på att de var bilister innan. Men även om vi gör mer pessimistiska antaganden ser vi att når vårt projektmål på att minst 15 % ska vilja fortsätta att resa hållbart.

Om vi antar att det är de 7 stycken som svarade i efterenkät att de redan går eller cyklar blir det 25 % som kommer fortsätta cykla som ett nytt färd sätt för dem. Tar vi bort 11 stycken från de 17 som svarat att de kommer fortsätta cykla innebär det att vi istället får 15 % som uppger att de kommer fortsätta cykla och att det är ett nytt färd sätt för dem.

Alla svarar att de skulle rekommendera någon att testa elcykel.

Anledningar som de svarade lämnat till varför de inte kommer fortsätter cykla efter testperioden:

- behöver införskaffa en duglig cykel, har förhoppningar om att kommunen kan administrera förmåncyklar i framtiden.
- Behöver inköpa elcykel
- Behöver lämna barn på fritids så då passar det inte att cykla.
- Byte av jobb samt ska spara till en elcykel.
- Det är långt om man ska cykla med vanlig cykel. Det tog med el-cykeln 40-45 min. Det är även inte någon bra cykelväg för att kunna cykla den kortaste vägen.
- Det är så pass långt och tar mycket tid. Eftersom jag släpar en del material fram och tillbaka blir det väldigt besvärligt att få med mig allt. Dessutom utträttar jag en del ärenden efter jobbet och det fungerar inte när jag cyklar.
- Funderar att skaffa en el-cykeln.
- Funderar på att skaffa el-cykel, för att kunna utträtta ärenden i samband med jobbet.
- För att jag ibland behöver bilen i mitt arbete.
- Har gjort det förut men blev bestulen på min cykel.
- Jag har fått problem med ryggen och smärtan blir för stor.
- Jag skulle vilja köpa en elcykel, men det kostar mycket!
- Jag är jätterädd att ramla med cykel och har inte cyklat under vinterhalvåret på många år.
- Just nu passar det inte livet, det tar för mycket tid (bil ca 13 min, cykel 1,5 h då man inte kan åka lika kort väg)
- Kommer göra det till våren då jag tycker det är för kallt att cykla nu.

Rena Resan

- Lite bökigt att cykla i stan med hunden.
- Så fort termometern går upp några grader kommer jag att ta cykeln. Jag blev verkligen inspirerad av att testa elcykeln.
- Vinter så till våren skulle det bli bättre väder för att cykla
- Årstid och för att jag inte har nån cykel

Användandet av cykeln under testperioden

En majoritet använde cykeln 3-4 dagar/veckan vilket var ett kriterium att de skulle för att få bli testresenär. 15 % har använt cykel 5-7 dagar/veckan och 27,5 % uppger att de endast använt cykeln. Se nedan för anledningar till varför de inte använt cykeln så ofta som tanken var.

Tabell 8 Fördelning över hur ofta cykeln användes

Hur ofta använde du cykeln under testperioden?	Antal	Procent
1-2 dagar/veckan	11	27,5%
3-4 dagar/veckan	23	57,5%
5-7 dagar/veckan	6	15,0%
Totalsumma	40	

Anledningar till att inte använda cykeln

- Behövde bilen i mitt arbete
- Blev mer resande till annan ort i Sverige och har varit sjuk.
- Det blev inte någon dag tyvärr p.g.a lång väg att cykla (2 mil enkel resa) och ett galet livspuzzel p.g.a inställt hunddagis och kaosschema hos sambons jobb,
- Det var tyvärr både för kallt och regnigt.
- För isigt på cykelbanan, ej sandat.
- Första perioden, det var dagar med snö och regn.
- P g a halka och att det endast fanns sommardäck
- På grund av distansarbete, dåligt väder och för mycket packning.
- Sjukdom
- Skadade knät första veckan på testperioden.
- Stressigt med avslutningen

I huvudsak har elcykeln använts för arbetspendling, 92,5 % uppger att de använt cykeln till arbetsplatsen. Endast 7,5 % uppger att de använt elcykeln för att hämta/lämna barn, 25 % uppger att de använt elcykeln för att handla, 40 % har använt elcykeln för att ta sig till en fritidssysselsättning och 12,5 % har använt elcykeln till annat. Se kommentarerna nedan för vad de uppgett att de använt cykeln till.

Digitalt lås

Tanken var att alla skulle använda ett digitalt lås som hyrdes till elcyklarna men på grund av pandemin blev leveransen av komponenterna till låset försenat och de första testresenärerna hade därför inte möjlighet att använda det digitala låset. 72,5 % uppger att de har använt det

Rena Resan

digitala låset, 11 stycken uppger att de inte haft möjlighet att använda låset. Detta är de tio första testresenärerna plus en person som skulle vara testresenär men som inte använde cykeln något men har svarat på enkäten. Det fanns en viss oro från projektgruppen att det digitala låset skulle strula men från kommentarerna går det att utläsa att det fungerat väldigt bra och det har bara varit något enstaka problem som har varit snabbt åtgärdat.

Tabell 9 Fördelning över användningen av det digitala låset

Har du haft möjlighet att använda det digitala låset?	Antal	Procent
Ja	29	72,5%
Nej	11	27,5%
Totalsumma	40	100,0%

Kommentarer från svaranden:

- Bra
- Bra
- Bra!
- Bra överlag, tar lite tid bara och det kan vara lite irriterande ibland.
- Bra!
- Bra. Enkelt och smidigt!
- Det fungerade bra förutom att det ibland tog ganska lång tid innan man blev inloggad. Och ett annat problem som uppstod var när vi skulle lämna cyklarna på ett ställe där vi inte hade täckning, då kunde vi inte låsa. Det vore bra att ha ett vanligt lås också.
- Det har fungerat bra, det som fungerat dåligt är låset till elpaketet, det kunde ta en kvart innan man fick loss det ibland.
- Det har fungerat bra.
- Det har fungerat hur bra som helst. Vilken fantastisk uppfinning!
- Det har fungerat jättebra!
- Det har varit jättesmidigt.
- Ett säkert lås och det har fungerat bra.
- Helt ok!
- Ja
- Klockrent enkelt och smidigt
- Lilla låset fastnar i samma läge pga smuts osv. Så man får ibland göra det manuellt.
- När det väl kom igång (försenat p g a inställningar i appen) fungerade det utan problem
- Utmärkt

Information innan och under kampanjen

En stor majoritet anser att de informationen inför testperioden var tillräcklig, 97,5 %. Det ansågs även vara tydligt hur hämtningen av cyklarna skulle ske, 97,5 % anser det och även inlämningen ansågs tydlig även om några fler ansåg att det inte var det, 92,5 % anser att det var tydligt. Här trodde dock projektgruppen att andelen som inte tyckte det var tydligt skulle vara mycket större det efter sommaren var väldigt struligt från leverantörens sida hur inlämningen och utlämningen skulle ske. Dessa kommunikationsproblem reddes dock ut efteråt och som svaren i enkäten visar påverkade det inte kampanjen i sin helhet. Det har

Rena Resan

dock varit väldigt struligt att få till inlämning och utlämning av cyklarna då det har getts stor valmöjlighet till testresenärerna när de kunnat göra detta. Det har gjort att det har gått väldigt mycket tid att styra upp denna logistik. Inför nästkommande perioder är därför lärdomen med att vara väldigt tydliga och strikta över när och hur cyklarna kan lämnas in och hämtas ut. Väldigt få behövde kontakta kommunen eller leverantören för problem med cyklarna. Endast 3 stycken kontaktade leverantören och 1 kontaktade kommunen.

På det stora hela verkar de flesta nöjd med kampanjen. Nedan följer kommenterar från fritextfrågan *Något annat som du vill skicka med:*

- Det var ett nöje att använda cykeln. Jag gör om det mer än gärna om möjligheten kommer att finnas
- Det var kul att få testa elcykel. Men jag har bara 4 km att cykla till jobbet. Så i dagsläget kommer jag att cykla vidare med min vanliga cykel. Tack för att jag fick vara med att testa!
- Det var superkul att få prova på elcykel! Det var fantastiskt att kunna åka cykel till jobbet utan att behöva duscha och byta om efteråt. Jag kunde rensa hjärnan på ett helt annat sätt än när jag åker bil. Även om det inte är en varje dagslösning för mig, så funderar jag ändå på att skaffa en elcykel i framtiden.
- Det vore bra med info om var man kan köpa just den cykeln
- Ett fantastiskt projekt!
- Hade önskat en längre testperiod.
- Jag hade gärna sett att det hade funnits dubbade däck, då hade jag kunnat använda cykeln mycket mer
- Jag vet inte om det fungerar men det skulle vara en kul idé att det fanns ett antal cyklar i kommunen som vi anställda kan låna eller hyra någon vecka eller helg när man skulle vilja. Ni kan ju ta en liten summa så det inte blir en minussiffra på dom...
- Mycket trevligt att få prova på elcykel innan jag köper en egen nu.
- Om möjligheten att testa en el-cykel kommer att finnas så gör jag en gång till under vårterminen med tanke på halkan och det regniga/snöiga vädret som vi har framför oss. Tack för den här gången
- Tack för att man fick möjlighet att prova på. Ser det som ett alternativ/komplement till bil.
- "Tack för att vi fick chansen! Riktigt smart sätt att färdas på"
- "Vill gärna köpa en elcykel efter att ha provat, men de är fortfarande tyvärr alltför dyra för mig.
- Skulle gärna låna en elcykel så ofta det är möjligt!
- Vinterdäck
- Vore kul att kunna köpa elcykel och tex använda friskvårdspengen, eller om det kunde dras på lönen varje månad en summa som avbetalning. Tror flera skulle köpa sig en cykel då.

Utsläppsminskning

För att räkna på hur mycket kampanjen har minskat testresenärernas klimatpåverkan har projektet tagit hjälp av WSP, utvecklad uträkning finns med som bilaga. Testresenärerna

Rena Resan

uppskattade antal km de skulle resa med elcyklarna innan provperioden, medelvärdet för alla (48 st) resenärer tillsammans beräknas vara 3780 km totalt vilket innebär en minskning på 576 kg CO2 ekvivalenter. Cyklarna var dock utrustade med cykeldatorer och från dessa går det att utläsa att cyklarna har gått totalt 5903 km vilket innebär en minskning på 885,45 kg CO2 ekvivalenter. Denna minskning är alltså endast för den period som testresenärerna provat på.

För att försöka få en uppfattning vad kampanjen kan bidra med i fortsättningen har vi tagit det antal som angett att de kommer fortsätta att cykla efter kampanjen och antagit att de fortsätter cykla på liknande sätt under hela året och får därmed ett värde för en total utsläppsminskning i CO2-utsläpp per år. Denna blir 5587,2 kg CO2-utsläppsminskning under ett år om testresenärerna i kampanjen fortsätter att cykla vidare.

Kortfattat innebär detta att:

1. Cyklisterna trodde att de skulle cykla 79 km/person i snitt
2. De cyklade i stället 123 km/person i snitt (enligt cykeldator)
3. Det innebär en koldioxidbesparing på 18,5 kg CO2 ekvivalenter/person vilket totalt innebär en besparing på 885,45 kg CO2 ekvivalenter för testperioden.
4. 42,5 procent sa att de skulle fortsätta att cykla efter testperioden.
5. Det betyder en koldioxidbesparing på 145,5 kg koldioxid per år per person
6. Det sammanlagda resultatet blir en koldioxidbesparing på 6984 kg under ett år
7. Vilket motsvarar lite mer än ett (1) varv runt jorden med bil (1,16 varv runt jorden)

Rena Resan

Bilaga 1

Villkor

Villkor för vikcyklar och el-cyklar/el-assisterade lådcyklar

Användarens ansvar vid överträdelser av trafikbestämmelser

Låntagare till den lånade cykeln står ensamt ansvarig för eventuella överträdelser i trafikslag och andra trafikbestämmelser vid användandet av cykeln.

Användarens ansvar vid skada eller förlust av cykel/lådcykel

Låntagaren har fullt ansvar för cykel och medföljande tillbehör under lånetiden. Låntagaren är ensamt ersättningskyldig gentemot långivaren för det fall att cykel eller tillbehör såsom t.ex. laddare eller dylikt skadas, saknas eller blir stulet. Låntagaren bör ha en giltig försäkring som täcker utrustningens värde för eventuella skador, stölder eller dylikt.

Låntagaren är skyldig att ersätta långivaren för samtliga reparationskostnader som uppstår för långivaren på grund av cykel eller tillbehör som återlämnas i skadat eller förändrat skick från lånetillfällets dag. Låntagaren bör kontakta sitt försäkringsbolag.

För det fall att cykeln skadas på ett sätt som inte kan avhjälpas med hjälp av reparation är låntagaren skyldig att ersätta långivaren för cykelns marknadsmässiga värde. Långivaren har tolkningsföreträde till vilka åtgärder som krävs för att återställa en skadad cykel. Låntagaren bör kontakta sitt försäkringsbolag.

För det fall att cykeln blir stulen är låntagaren skyldig att ersätta långivaren med cykelns marknadsmässiga värde. Låntagaren bör upprätta en polisanmälan och kontakta sitt försäkringsbolag.

Det åligger låntagaren att inneha relevant försäkring för lånetillfället. Låntagaren behöver själv undersöka vad som gäller för vederbörandes enskilda hemförsäkring, då villkoren varierar mellan olika försäkringsbolag.

Vi rekommenderar att deltagarna har goda möjligheter att förvara el-cyklarna och lådcykel säkert som t ex garage eller cykelförråd.

Borttappad nyckel

För det fall låntagaren inte lämnar in cykelnyckeln; oberoende av stöld, slarv, förlust eller dylikt är låntagaren skyldig att ersätta långivaren för denna med 500 SEK.

Återlämnande

Cyklarna och medföljande tillbehör ska återlämnas i samma skick som vid utlåningstillfället och vid angivet datum och klockslag enligt överenskommelse.

Rena Resan

Villkor för kollektivtrafikkort

Användarens ansvar vid förlust av kollektivtrafikkort

Kollektivtrafikkortet/n skall registreras på Mina Sidor på www.sormlandstrafiken.se

Vid förlust av kollektivtrafikkort ska detta meddelas Sörmlandstrafiken samt kampanjansvariga på Region Sörmland.

Bilaga 2

Här kan anställda spara tid och kraft

I mitten av april kommer anställda på Gökstensskolan i Torshälla och Stenhammarskolan i Flen spara tid och kraft genom att testa eldriven cykel. Testpersonerna får ställa bilen och prova elcykel helt kostnadsfritt under en månad.

– Totalt kommer 24 personer att få chansen att testa ett bilfritt liv under fyra veckor, säger Sandra Strömstedt, projektledare för Fossilfritt 2030 – Rena resan.

Elcykeln har förändrat livet för många som tidigare har upplevt att cykelvägen till jobbet varit för lång. Pendlingen till arbetet går snabbare och upplevs som lättare, för med elcykel är det möjligt att både förbättra sin hälsa och samtidigt känna sig fräsch inför möten och lektioner.

– Du kan själv bestämma hur mycket elassistans du vill ha, vilket är en fördel när du vill komma fram utan att svettas. Forskning visar dock att elcyklister cyklar längre sträckor än vanliga cyklister. Därför får elcyklande jobbpendlare ofta lika mycket motion som de som cyklar utan el, säger Sandra Strömstedt, projektledare för Fossilfritt 2030 – Rena resan i Region Sörmland.

Påverkar omgivningen

Förutom att enskilda personer kan tjäna både ekonomiskt och hälsomässigt på att ställa om till cykel är cyklandet också en vinst för samhället. Om färre reser med bil leder det till minskat buller, färre partiklar i luften och minskade koldioxidutsläpp. Och skolvägarna blir säkrare för barn om trafiken minskar.

– Trafikmiljön runt skolor upplevs idag ofta som otrygg på grund av den trafiksituation som uppstår när fler skjutsar sina barn till skolan med bil. Vi vill med vårt projekt öka cyklandet till skolor både som arbetsplatser och för eleverna och testar i det här projektet att vända oss till skolpersonal som förebilder genom att erbjuda dem möjlighet att testa el-cykel, säger Sabina Dernelid, projektsamordnare på Eskilstunas kommun och kontaktperson inom EU-projektet Fossilfritt 2030 – Rena resan.

En del av något större

Elcykeltestet på Gökstensskolan i Torshälla och på Stenhammarskolan i Flen ingår i EU-projektet Fossilfritt 2030 – Rena resan. Projektet får stöd från Tillväxtverket genom den Europeiska regionala utvecklingsfonden samt från samverkansparterna Region Sörmland, Region Östergötland, Region Örebro län och Biodriv Öst. Utöver det deltar Eskilstuna kommun, Flens kommun samt flera

Rena Resan

kommuner från de tre övriga länen i projektet. Under de kommande två åren kommer projektet att arbeta med ytterligare aktiviteter som är kopplade till hållbart resande.

BILD: **Skickar med bild på el-cyklist** Pressbild: Fossilfritt 2030 – Rena resan.

Kontaktpersoner:

Sabina Dernelid

Projektsamordnare Eskilstunas kommun

Sabina.Dernelid@eskilstuna.se | 016-710 76 82

Emelie Palmberg

Infrastrukturstrateg Flens kommun

Emelie.Palmberg@flen.se | 0157-43 00 35

Sandra Strömstedt

Projektledare Region Sörmland | 076- 696 85 69

Sandra.Stromstedt@regionsormland.se

Bilaga 3

Tabeller från enkäterna som inte finns med i löpande text.

Anmälningenkät

Tabell 10 Antal anställda anmälda uppdelat på de deltagande skolor

Jag är anställd eller är vårdnadshavare till elev på	Antal
Gökstensskolan	44
Stenhammarskolan	35
Totalsumma	79

Tabell 11 Fördelning av resesätt till skolan

Idag reser jag till skolan med	Antal	Procent
Annat, lämna kommentar vad	4	5,1%
Bil, själv	62	78,5%
Bil, tillsammans med någon annan	3	3,8%
Cykel	3	3,8%
Gång	5	6,3%
Kollektivtrafik	2	2,5%
Totalsumma	79	

Rena Resan

Kommentar

- Förälder!
- Ibland buss
- Jag cyklar nu, men i oktober blir det för kallt och långt att cykla till skola och jobb, så då tar jag bilen
- Jag åker både kollektivt och egen bil
- Lämnar barn på väg till arbetet, oftast blir resvägen 5 km via förskolan.
- Min man hämtar mig
- Tar cykeln ibland
- Två dagar i veckan arbetar jag på annan plats (facklig expedition) i kommunen och har då 13,2 km till mitt jobb.
- Vi flyttar i påskhelgen till Orrhammar strax utanför tätorten. Då kommer jag, om jag inte cyklar, åka bil till jobbet. Ibland tillsammans med min sambo och barn men ofta själv.
- Åker bil ibland.

Införenkät

Tabell 12 Fördelning av vilket typ av färdstätt testcyklisterna använder sig av under sommarhalvåret

Hur tar du dig vanligast till arbetet under sommarhalvåret?	Antal
Bil, ensam	36
Bil, samåkning	1
Cykel	8
Gång	3
Totalsumma	48

Tabell 13 Fördelning av vilket typ av färdstätt testcyklisterna använder sig av under vinterhalvåret

Hur tar du dig vanligast till arbetet under vinterhalvåret?	Antal	Procent
Bil, ensam	42	87,5%
Bil, samåkning	1	2,1%
Gång	3	6,3%
Kollektivtrafik	2	4,2%
Totalsumma	48	100,0%

Rena Resan

Tabell 14 Andel som testat elcykel innan

Har du testat på elcykel innan?	Antal	Procent
Inget svar	1	2,1%
Ja	6	12,5%
Nej	41	85,4%
Totalsumma	48	100,0%

Tabell 15 Fördelning av vilka stopp som görs på vägen

Vilka stopp gör du på vägen?	Antal	Procent
Inget svar	22	45,8%
Annat	1	2,1%
Fritidsaktivitet	1	2,1%
Handla	15	31,3%
Hämta/lämna	8	16,7%
Träning	1	2,1%
Totalsumma	48	100,0%

Kommentarer

- Använder bilen under samtliga svarsalternativ.
- Handling, hämta/lämna hund, träna
- Har nära men tar bil ändå.....
- Hämtar och lämnar barn samt handlar
- Lämnar hund på hunddagis.
- Samt tankar
- Även handling.

Tabell 16 Fördelning mellan kön och ålder av testresenärer

Radetiketter	Antal
Inget svar	1
31-40	1
Kvinna	33
25-30	2
31-40	6
41-50	16
51-60	7
61 eller äldre	2

Rena Resan

Man	14
25-30	1
31-40	2
41-50	5
51-60	6
Totalsumma	48

Hur fick du informationen om kampanjen?

Mejlutskick	Antal	Procent
Ja	25	52,1%
Nej	23	47,9%
Totalsumma	48	100,0%

Från chef	Antal	Procent
Ja	12	25,0%
Nej	36	75,0%
Totalsumma	48	100,0%

Från kollega	Antal	Procent
Ja	8	16,7%
Nej	40	83,3%
Totalsumma	48	100,0%

Annat	Antal	Procent
Ja	10	20,8%
Nej	38	79,2%
Totalsumma	48	100,0%

Kommentarer

- Från barnens skola.
- Interna hemsidan/Violin
- Jag är med i projektet på 4-6 stenhammarskolan
- Poster
- På Facebook
- Reklam på pelare
- Är med i projektet
- Är med i samarbetsprojektet.

Rena Resan

Efterenkät

Tabell 17 Fördelning över om cykeln använts till arbetsplatsen

Använda elcykeln till arbetsplatsen	Antal	Procent
Ja	37	92,5%
Nej	3	7,5%
Totalsumma	40	

Tabell 18 Fördelning över om cykeln använts för att hämta/lämna barn

Använda elcykel för att hämta/lämna barn	Antal	Procent
Ja	3	7,5%
Nej	37	92,5%
Totalsumma	40	

Tabell 19 Fördelning över om cykeln använts för att handla

Använda elcykel för att handla	Antal	Procent
Ja	10	25,0%
Nej	30	75,0%
Totalsumma	40	

Tabell 20 Fördelning över om cykeln använts till en fritidssysselsättning

Använda elcykel för fritidssysselsättning	Antal	Procent
Ja	16	40,0%
Nej	24	60,0%
Totalsumma	40	

Tabell 21 Fördelning över om cykeln använts för annat

Använda cykel för annat	Antal	Procent
Ja	5	12,5%
Nej	35	87,5%
Totalsumma	40	

Annat:

- Istället för taxi om jag varit på fest på kvällen

Rena Resan

- Långpromenad med hunden.
- Passade på att testa ordentligt
- Vi cyklade runt i hela kommunen och fick se små vägar som jag aldrig sett förut. Det var jättemysigt.

Tabell 22 Fördelning över hur information tagits emot inför testperioden

Fick du tillräcklig med information inför din testperiod?	Antal	Procent
Ja	39	97,5%
Nej	1	2,5%
Totalsumma	40	100,0%

Kommentar:

- Det fanns ingen manual med i mitt paket - skulle varit bra
- Fick be om hjälp att få igång låsarna.

Tabell 23 Fördelning över tydlighet över utlämningen av cyklarna

Var det tydligt hur cyklarna skulle hämtas ut?	Antal	Procent
Inget svar	1	2,5%
Ja	39	97,5%
Totalsumma	40	100,0%

- Det var lite hålltider som ej passade bara
- Jättesmidigt
- Kort varsel om tider och datum.
- Lite rörigt vid utlämnandet av cyklarna.

Tabell 24 Fördelning över tydlighet över inlämningen av cyklarna

Var det tydligt hur cyklarna skulle lämnas tillbaka?	Antal	Procent
Ja	37	92,5%
Nej	3	7,5%
Totalsumma	40	100,0%

- Inga problem. Min cykel hämtades utanför skolan. Tog bara några minuter
- Ja, men kom väl sent.

Rena Resan

- Vi fick informationen i samband med skolavslutning och det har lett till att man fick olika information om inlämning av cykeln
- Även här kort varsel.

Kommentar:

- Det fanns ingen manual med i mitt paket - skulle varit bra
- Fick be om hjälp att få igång låsarna.

Tabell 25 Fördelning över tydlighet över utlämningen av cyklarna

Var det tydligt hur cyklarna skulle hämtas ut?	Antal	Procent
Inget svar	1	2,5%
Ja	39	97,5%
Totalsumma	40	100,0%

- Det var lite hålltider som ej passade bara
- Jättesmidigt
- Kort varsel om tider och datum.
- Lite rörigt vid utlämnandet av cyklarna.

Tabell 26 Fördelning över tydlighet över inlämningen av cyklarna

Var det tydligt hur cyklarna skulle lämnas tillbaka?	Antal	Procent
Ja	37	92,5%
Nej	3	7,5%
Totalsumma	40	100,0%

- Inga problem. Min cykel hämtades utanför skolan. Tog bara några minuter
- Ja, men kom väl sent.
- Vi fick informationen i samband med skolavslutning och det har lett till att man fick olika information om inlämning av cykeln
- Även här kort varsel.

Tabell 27 Fördelning över kontakt med kommun/leverantör för problem med cykel

Behövde du kontakta kommunen eller leverantören för problem med cykeln?	Antal	Procent
Ja, kommunen	1	2,8%
Ja, leverantören	3	8,3%
Nej	36	100,0%
Totalsumma	40	

Rena Resan

Kommentar:

- Batteriet kunde inte tryckas ner helt och i och med det inte låsas fast. Men det gick ändå att cykla med elen.
- Fick punktering på bakdäcket och det åtgärdades inte förrän periodens slut så jag missade ungefär 2 veckor av min period!
- Mitt eget fel. Hittade ej den digitalt. Men ringde lev och han löste problemet på 1min. Cykel var på "fel" ställe bara på kartan. Så kunde ej låsa upp den.
- Problem med att låsa upp cykeln.

Bilaga 5

Utsläppsminskning - under konstruktion

Utsläppsminskning under testperioderna:

Uppskattat antal km testpersonerna undvikit med bil (se fråga 7) * Emissionsfaktorn för koldioxidutsläpp per km med bil = Total utsläppsminskning i koldioxidutsläpp

$$6*48*3*4+(6*9*3*2) * CO_2$$

3780 km * CO₂

= 576 kg CO₂

Medelvärde av antal km till arbetsplats=6

Alla= 48 st

Antal dagar i veckan som cyklar=3

Antal veckor=4

(2 extraveckor som sista perioden hade utöver de 4 veckorna)

0,150 kg CO₂ ekv./km (TTW)

Källa: [Handbok för vägtrafikens luftföroreningar - Trafikverket](#)

Faktiska km=5903 km

885,45 kg CO₂ ekv./km (TTW)

Medelvärde av antal km till universitetet (se fråga 5) * Antal testpersoner som svarar att de kommer fortsätta cykla efter kampanjen (se fråga 12, Ja-svar) * Antal pendlingsresor per år vid öppet campus (194 arbetsdagar på ett år ger 388 resor, se Antal arbetsdagar nedan) *

Rena Resan

Emissionsfaktorn för koldioxidutsläpp per km med bil = Total utsläppsminskning i koldioxidutsläpp/år

Antal testpersoner som svarar att de kommer fortsätta cykla: 42,5 % = 20 personer

=6*20*388*CO₂

=6984 kg CO₂-utsläppsminskning under ett år

6984 kg CO₂-utsläppsminskning under ett år / 0,150 kg = 46560 km → 1,16 varv runt jorden